

L'1 d'abril de 1908, *La Lucha* informa de la primera visita de Puig i Cadafalch a Empúries: "En el exprés de esta mañana han pasado por esta ciudad en dirección a Figueras, el arquitecto don José Puig y Cadafalch, diputado a Cortes, y don José Pijoan, individuos de la Comissió d'Estudis Catalans. A su paso por esta ciudad se les ha agregado el catedrático de este Instituto don Manuel Cazorro, director de los trabajos de excavaciones de Ampurias. Los señores Puig y Cadafalch, Pijoan y Cazorro, se dirigirán desde Figueras a Ampurias para examinar los trabajos que allí se están efectuando".

El dia 5 d'abril, *El Ampurdanés* afirma que "han sido de mucho elogio las sardanas del nuevo programa de la última temporada del Sr. José Vicens (Xaxu) de La Escala, entusiasmando al publico, entre ellas. El toch de festa".

El 22 d'agost, és detingut a l'Escala un individu amb una suma important de bitllets falsificats del Banc d'Espanya, pertanyents a l'última emissió realitzada a Anglaterra. La policia feia temps que seguia la pista d'aquest important falsificador.

Segons *La Lucha* del 26 d'agost, "La junta de Museos y Bellas Artes hará durante los días 26 y 27 de los corrientes, una visita oficial a las excavaciones que se practican en Ampurias". El fotògraf escalenc Josep Esquirol immortalitzarà aquesta visita. Esquirol també serà l'autor de centenars de fotografies i postals que deixaran constància dels treballs que es duran a terme en el decurs dels mesos i anys següents.

▶▶▶ 1909

El dia 20 de juny, 120 membres del Centre Excursionista de Catalunya, encapçalats per Josep Puig i Cadafalch, arriben de bon matí a Empúries a bord del vaixell Balear i fan una visita a les excavacions que s'estan duent a terme. Després de dinar surten d'Empúries per a continuar l'excursió.

La Lucha del 25 de setembre de 1909 informa que "procedente de las excavaciones de Numancia y con el propósito de visitar las ruinas de la antiquísima ciudad de Ampurias, ha permanecido en esta capital algunas horas, el arqueólogo alemán don Adolfo Schulten, acompañado de su distinguida señora. Ayer a las tres de la tarde, en unión del rico propietario de La Escala, don Pedro Villanueva, salieron los excursionistas para Ampurias".

El 25 d'octubre de 1909, dins d'una cisterna de l'àrea dels temples de la Neàpolis, es descobreix el bust de l'Esculapi, el déu de la medicina. El 6 de novembre següent, prop d'on s'havia trobat el bust de l'esculapi, surt la resta de l'estàtua. L'expectació i entusiasme generats és enorme entre els especialistes, la premsa, l'Escala i arreu del país. Per aquest motiu l'estàtua, abans de ser remesa al Museu de Arte Decorativo y Arqueológico de Barcelona, situat a la Ciutadella, amb tren des de l'estació de Sant Jordi Desvalls, és exposada a la casa del doctor Pi (davant l'actual plaça de l'Avi Xaxu), per tal que tothom la pugui veure.

El plenari del consistori escalenc, reunit el 13 de novembre de 1909 i presidit per Joan Alech Maranges, acorda fer-se acceptar l'oferiment que li formula la Junta de Museus de Barcelona a proposta de la Comissió Delegada de l'Escala de crear un museu al poble on poder exhibir les peces que es troben en els treballs de recerca del jaciment, buscar un local adient per al mateix i fer-se càrrec del seu lloguer. Tot això ho fa "considerando la importancia que en su día ha de tener para esta villa la existencia de un Museo en la misma, de objetos procedentes de la antigua Ampurias".

El 27 de novembre de 1909, l'Ajuntament de l'Escala, conscient de la importancia que poden tenir les excavacions d'Empúries com atractiu de visitants, crea una Comissió mixta formada per membres del consistori i de la Delegació local de la Junta de Museus. A proposta de Josep Callol i Maranges, aquesta comissió queda formada de la següent manera: President, Rossend Pi i Puig; vicepresident, Josep Callol i Maranges; tresorer, Josep Poch i Martí; secreterí, Joan Pellicer i Montseny; vocals, Pere Balaguer i Sastre, Joan Puig i Lleonart, Joan Callol i Blanch i Pere Villanueva i Mas. Aquesta Comissió funcionarà fins l'any 1914.

▶▶▶ 1919

Caterina Albert, amb la supervisió de mossèn Gudiol, conservador del museu de Vic, realitza excavacions en una finca de la seva propietat situats prop de la Neàpolis. Els objectes trobats, juntament amb els que havia anat comprant a particulars des de ben petita, conformaran una important col·lecció.

▶▶▶ 1938

Les eleccions per a renovar la Junta del Sindicat Agrícola de l'Escala, celebrades el mes de gener, són guanyades per la candidatura d'ERC. La CNT no hi participa.

L'Ajuntament posa en circulació una emissió de 75.000 pessetes de paper moneda en valors d'una pesseta i cinquanta cèntims. La impressió va a càrrec de les Indústries Litogràfiques de Girona i el disseny serà fet per l'artista Tomàs Roca i Borbonet.

En el decurs del ple municipal del 8 d'abril, Rafel Torres es veu obligat a presentar la dimissió a l'alcaldia a causa de la mobilització de la seva lleva i, per tant, haver de marxar al front. Ningú vol assumir la presidència consistorial i tots els regidors presenten la renúncia. A partir d'aquest moment actuarà d'alcalde en funcions Pere Artigas i Galceran, del PSUC.

Un decret signat el 14 de juny de 1938 pel conseller de Governació i Assistència Social, Antoni Mª Sbert, nomena Comissari Municipal de l'Escala, Enric Condom Simon, funcionari de la Generalitat i veí de la Bisbal, per tal que es faci càrrec de l'ajuntament. El decret sortirà publicat al Butlletí Oficial de la Generalitat el dia 19 de juny.